

SLOVENE C

Inserati:
Enostolpna pettirvata (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat po 30 v
za dva in večkrat 25 „
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.

Poslano:
Enostolpna pettirvata po 60 v
Izhaja vsak dan izvenredno ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga vojni red.

Velja po pošti:
za celo leto naprej . . K 30—
za en mesec 2-50
za Nemčijo celoletno . . 34—
za ostalo inozemstvo . . 40—

V Ljubljani na dom:
za celo leto naprej . . K 28—
za en mesec 2-30
V upravljanju mesečno . . 2—

Sobotna izdaja:
za celo leto K 7—
za Nemčijo celoletno . . 9—
za ostalo inozemstvo . . 12—

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogradske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Posvelevanja v Parizu.

Dne 23. julija se sestanejo v francoski prestolnici zastopniki sporazuma, da se posvetujejo o svetovnem položaju. Mnogi bodo gotovo zopet trdili upali, da bo ta posvet dovedel trpeči svet bližje do splošnega miru in slikali bodo položaj v taki luči, kakor že odgovarja njihovim lastnim željam in potrebam ali pa željam onih struj, katere zastopajo. Ker pa take slike ne pomagajo mirovni stvari prav nič, pač pa v svojem pretiranem optimizmu vsak dober namen že spočetka oškodujejo, zato se nam zdi mnogo pametneje, če se v raziskavanju takih vprašanj poslužujemo raje angleške metode, ki se je še vedno izkazala kot najbolj praktična in najenostavnejša in ki obstoji v tem, da se brez vsakih tendenčnih primesij pregleda stvar tako in se jo slika tako, kakoršna je: če je položaj dober, je prav, če pa ni dober, je pa treba najti pota in sredstva, da se izboljša. Ni treba ne optimizma in ne pesimizma, ker oboje živi od nespametnega pretiravanja, ampak realizma je treba, ki gleda svet tako, kakoršen je.

Duševno središče sporazuma je London. Angleži so priznali vodje skoro celega sveta, ki se je združil proti nam in angleška politika je danes priznana na vrhuncu, vsaj kar se tiče diplomacije. To priznavajo tudi Angležem najbolj sovražni nemški listi, ki so zadnji čas nemško diplomacijo prav ostro napadali vsled njenih slabih uspehov. Zato ne bo odveč, če nekoliko ponavljamo, kakšen duh vlada v Angliji proti centralnim silam.

V jesenskem zasedanju angleškega parlamenta 1. 1915. je rekel tedanji angleški ministrski predsednik krilat besedo: Jaz sem odločen, da to vojno dobim. Jaz! Ne kralj angleški, ampak zastopnik parlamenta, ki je bolj kakor kjer koli na svetu trzaz prave ljudske volje, zastopnik parlamentarne vlade je govoril tako. In ogromna večina poslancev je bilo burno pritrdila. Iz te jeklene odločnosti in energije, kakor je lastna le narodu, čegar vsa vzgoja je postavljena samo na podlago samopomoči brez podpor od zunaj, močje tudi iz oblastnosti in narodnega ponosa, ki se zaveda, da vlada tri četrtine nam znane sveta, si moremo razlagati čisto naravno vse one velikanske izpremembe, katere je angleški narod voljno pretrpel proti svojemu notranjemu prepričanju, samo da doseže oni svoj cilj, o katerem je prepričan, da ga mora doseči, če ga hoče. Vzemimo le vojaško dolžnost. Kje na svetu je oil vojak bolj omalovaževan, kakor v Angliji? Vojaska suknja Angležu ni nikdar posebno dišala in če je postal vojak, je šel k večjemu k mornarici. Zato tudi število armade ni bilo nikdar posebno veliko in v začetku vojske ni nihče resno računal z začetku vojske ni nihče resno računal z veliko in močno angleško armado. A danes? V malo tednih je državni zbor sklenil splošno vojaško dolžnost, nabrali so veliko milijonsko armado in jo opremili z vsemi modernimi bojnimi sredstvi, katere je čez noč ustvarjala izborna organizirana vojna industrija pod spretnim vodstvom Lloyd Georgejevim. Celokupen narod je danes ponosen na svojo armado in tudi nemški generali ne govorje prezirljivo o nji. Ali ta cenzura! Da Anglež ne bi smel povedati svojega mnenja glasno in odkrito, da bi mu zaplenjali časnike in mu merili njegovo duševno hrano od zgoraj, tega ne bi bila doživela angleška zgodovina v mirnih časih nikdar! In danes? Kritika je sicer dovoljena, ampak nekoliko je le omejena — in Anglež, ponosni Anglež voljno trpi! To je taka silna (vstj začasna) izprememba angleškega mišljenja, da jo je težko drugače razumeti, kakor tako, da vidimo v prenašanju vseh teh nadlog samo odločen izraz ljudske volje, da doseže svoj veliki cilj. Če bo to mogoče ali ne, o tem ne govorimo; mi povdarjamo, da si skušamo le predložiti položaj kakoršen je. Angleži pravijo, da bo šlo, Nemci pa zopet, da ne. Odločitve še ni.

Sličen je položaj pri podvodnikih. Vodstvo podvodne vojske bržkone ni računalo z vsemi možnostmi dovolj, da bi si

bilo ustvarilo pravo sliko o posledicah podvodne vojske. Vsaj tako lahko sklepamo iz sodbe centurmskega poslanca Erzbergerja o podvodni vojski, ki ni bila menda preugodna. Kaj je Erzberger vse povedal v nemškem ustavnem odseku, sicer ni prišlo na dan. Pač pa je skoro istočasno prinesla »Neue Zür. Ztg.« članek o nemških uradnih poročilih o rezultatih podvodne vojske iz francoskega vira, iz katerega se da posneti, kaj približno je Erzberger očital nemškemu admiralatu. Da dela podvodna vojska tonaži svetovne mornarice ogromno škodo, da resno otežkuje preskrbo angleškega prebivalstva z živili in da izdatno podpira tudi za Angleže prav občutno draginjo, to je gotovo. Vprašanje je pa, če je ta rezultat že dovolj! Tu tiči jedro vse podvodne vojske. Ne oteževati, ampak preprečiti dovoz, za to se gre! In če je bil angleški narod voljan, da prenaša take duševne izpremembe, kakor smo jih navedli zgoraj nekaj za zgled, bo čisto gotovo tudi voljan, da bo prenašal telesno težavo, ki so združene z nekoliko slabšo prehrano, kakor je bila v navadi na Angliji pred vojsko. Ti ljudje bodo znali tudi stradati, če bo treba; še drugače kakor pri nas. Kdor si tega dejstva ni v stanu predložiti, ne bo pravilno presojal razvoja dogodkov.

Tak narod vodi sporazum in njegovi voditelji bodo vodili tudi pariško posvetovanje. Kakšen bo rezultat, je po dosedanjih izkuštvih precej jasno. Mogoče bodo kaj malega modificirali svoj program, izpremenili kakšno postransko zahtevo ali pa raztolmačili kakšen mednarodni pojem po svoje, kakor so preložili besedo »aneksija« v »desanexion«, dosti več pa re bo. In »Münchn. Neueste Nachrichten« imajo čisto prav, če pišejo: »Izjavljamo brez obotavljanja, da ni bila angleška vlada preteklega leta nikdar pripravljena, da sklene drugačen mir kakor angleški; tudi danes ne misli drugače in ne bo mislila, dokler ima trohico upanja, da bo z ameriško pomočjo mogla premagati podvodno nevarnost, ali pa upanje, da se bo morala Nemčija udati že prej, preden postane podvodna vojska za Angleže kritična, kar se ne more zgoditi pred prihodnjo spomladjo.«

Nam se zdi ta sodba prava. Angleži ne odnehavajo zlepa, to vemo že iz humorističnih listov. Vsaj še tista neznatna manjšina pacifistov, kar jih je na Angleškem, zahteva teke mirovne pogoje, ki pomenjajo (po »Münchn. N. N.«) naravnost smrt za Nemčijo. Ti zahtevajo: za Belgijo popolno neodvisnost in povrnitev škode (kar je zelo isto kakor odškodnina); za Francijo izpraznitev zasedenega ozemlja; za Srbijo, Rumunijo in Črno goro popolno neodvisnost; za Alzacijo-Loreno ljudsko glasovanje in ravno tako za ostale »iredentske« dežele; konečno neodvisno Poljsko in za Poljake v Nemčiji in Avstriji tudi ljudsko glasovanje.

Taki so pogoji pacifistov. Kakšnega mnenja je potem vojna stranka na Angleškem ali pa na Francoskem, si pa vsak lahko misli. Zato si pa pospešitve miru od pariških konferenc ne obetamo preveč. Če bi tam zapihal drug veter, bi bili to čutili že nekoliko v ministrskih izpremembah, pa ne v manj važnih resortih, ampak na vodilnih mestih. Na teh pa dosedaj še vedno trdno sede Lloyd George, Ribot in Poincaré. In če se bodo ta imena izpremenila, se bode izpremenila kvečjemu metoda, kako bi se dal doseči vojni cilj, ne pa duh vlade. Ta bo ostal.

Tak se zdi položaj nam — in če je ta sodba prava, bo pa pokazala bodočnost.

Naslopní govor nemškega kanclerja.

Berlin, 19. julija. (Kor. ur.) Dopoldne že je vrvelo v zbornico živahno življenje. Stranke se še posvetujejo o ukrepih za sejo. Dvorana in galerije so prenapolnjene. Vsi v Berlinu navzoči diplomati so se udeležili seje; tudi avstrijski veleposlanik princ Hohenlohe se nahaja med njimi. V dvorni loži sta pri seji veliki vojvoda

Meklenburški-Sverinski, vojvoda Branšviški in veliko dvorjanov.

Kancler je prišel v zbornico s predsednikom dr. Kaempfom.

Predsednik dr. Kaempf

je otvoril sejo in prečital pismo o izpremembah kanclerskega urada. Nato se je spomnil zaslug bivšega kanclerja pl. Bethmann-Hollwega in pozdravil, želeč srečo in uspeh novemu kanclerju, od katerega upa, da bo našel pot do srečne bodočnosti domovine.

Govor kanclerja dr. Michaelisa.

Dr. Michaelis je izjavil: V najesnejši dobi se je na moje rame naprtilo veliko centov težko breme. Zaupajoč Bogu in nemški moči sem bil tako drzen, da sem ga sprejel in bom reči služil do zadnjega. Od vas, gospodje, pričakujem, da boste sodelovali v tistem duhu, ki ce je v tem krogu med vojsko sijajno izkazal. Ostro se je kritikoval velezaslužni mož, ki je stal pred menoj na tem mestu, kritika je bila večkrat sovražna in strupena. Čutim, da bi bilo dostojnejše, če bi bilo sovražstvo ostalo za zaprtimi vrati. (Odobranje.) Potem šele, ko bo ležala knjiga o sedanjih vojski odprta pred našimi očmi, bomo šele znali ceniti, kakšnega pomena je bilo Bethmannovo kanclerstvo Nemčiji. (Odobranje.)

Ako bi ne bil popolnoma prepričan, da je naša reč pravična, bi ne bil tega mesta sprejel. Vsak dan si moramo predložiti dogodke, ki so se zgodili pred tremi leti, ki v zgodovini trdno stoje in dokazujejo, da so nam vojsko usilili. Oborožba Rusije, njena tajna mobilizacija sta bili zelo nevarni Nemčiji. Političen samoumor bi bili storili, če bi se bili udeležili posveta, med katerim bi se bila tajna mobilizacija nadaljevala. (Odobranje.) Angleški državniki, to dokazuje njih knjiga, so znali, da mora priversti ruska mobilizacija do vojske z Nemčijo, a z nobeno besedo niso pogrjajali vojaških ukrepov Rusije, a moj prednik je v navodilu 29. julija 1914 cesarskemu veleposlaniku na Dunaju naročil, naj izjavi: »Radi izpolnimo svojo zavezniško dolžnost, a odklanjati moramo, da bi se zapletli v svetovno vojsko, če bi se Avstrija ne ozirala na naše svete.« Tako ne piše noben mož, ki bi hotel zaplamtiti svetovno vojsko, tako more pisati le mož, ki se bori za mir in ki se je boril za mir do skrajnosti.

Nastop ruskih vojev je prisilil Nemčijo, da je zgrabila za meč. Ni nam drugega preostalo. Kar velja za vojsko, velja tudi za naše orožje, posebno za orožje podmorskih čolnov. Odklanjamo očitek, da bi nasprotnovala podmorska vojska določilom mednarodnega prava in da nasprotuje pravici človeštva. (Odobranje.) Anglija nam je to orožje potisnila v roke. S svojo nepravno morskoro zaporo je prekinila nevarno trgovino z Nemčijo in razglasila izstradalno vojsko. Naša mala nada, da bo Amerika na čelu nevtralecev ustavila angleško nepostavnost, se je izjalovila. Zadnji poizkus Nemčije, da bi bila z našo pošteno mirovno ponudbo preprečila najskrajnejše, se je izjalovil. Nemčija je morala zato izbrati zadnje sredstvo, ukrep silobrana, da ž njim skrajša vojsko. (Pritrdjevanje.)

Podmorska vojska

je izpolnila, kar se je pričakovalo od nje in še več. (Odobranje.)

Napačne vesti, ki so prišle v javnost iz tajnih sej (Klici: Tako jel!), so nekaj časa vzbudile razočaranje. To so pač povzročili prehitri preroki, ki so pričakovali, da se bo vsled podmorske vojske ob do- ločenem času končala. (Pritrdjevanje.) Domovini s tem niso storili nobene usluge. (Pritrdjevanje. Nemir. — Predsednik zveni.)

Pribijem: podmorska vojska z uničbo sovražnega tovrnega prostora stori to, kar naj stori: škoduje angleškemu gospodarstvu in vojskovanju vsak mesec bolj; sovražnik si bo zato vedno bolj želel miru. Popolnoma lahko zaupamo vrlim našim podmorskim čolnom. (Živahno odobranje.)

O armadi in mornarici. — O zaveznikih.

Priliko, ko stojim na mestu, s katerega se sliši daleč do deželo, izrabim za to, da

pozdravljam naše čete, pozdravim na vseh bojiščih, na deželi in na vodi, v zraku in pod morjem. (Živahno odobranje.) V svetovni povestnici se kaj takega še ni čulo, kar so naši voji izvedli pod vodstvom svojih velikih vojskovodij v teh treh letih. (Živahno odobranje.)

Hvaležno se moramo spominjati tudi naših zvestih in hrabrih zaveznikov. Orožno pobratimstvo, ki se je izkazalo v vročih bojih, se ne bo končalo. (Odobranje.) Nemčija bo zvesto držala pogodbe in dogovore.

Vojaški položaj.

Poročila vrhovnega vojnega vodstva o vojaškem položaju so prav dobra. Ofenzive Angležev in Francozov so se izjalovile na zahodu; protinapadi naših vojev dokazujejo, da je njih sila nezrušena in da več znajo. (Živahno odobranje.)

Na vzhodu se radi notranjih zmed napad milijonskih vojev ni izvedel in je bilo primeroma mirno.

Sele potem, ko so s potvorjenimi poročili iznova nahujskali ruske vojake, je prišlo do sedanje ofenzive. Njen smoter je bil Lvov in petrolejski vreli pri Zloczowu, da bi škodovali naši podmorski vojski.

Ruska bojna črta pri Zloczowu prebita.

Brusilov je s svojo brezobzirnostjo in s strašnimi žrtvami dosegel le malo uspehov. Pred pol ure mi je brzojavil maršal:

Izzvani po ruski ofenzivi v Galiciji se je pričel tam danes močan napad. Pod osebnim vodstvom maršala princa Leopolda Bavarskega, podpiran po avstrijskih četah, smo prebili ruske postojanke pri Zloczowu.

(Živahno pritrdjevanje. Medklici na najskrajnejši levici: »Vpliva se le na mnenje!« Protiklici: »Pfui!«) Brusilovi uspehi so torej zopet vzravnani.

Grško

so primorali s silo, da je pričela z nami vojsko. Naša skupna bojna črta z Bolgari se drži.

Italiji

enajsta bitka pri Soči ne bo prinesla tistega smotra, ki ga želi s svojimi zavezniki, kar je bil smoter njene kršitve besede: Trst.

Na Kavkazu in v Palestini se je radi letnega časa prekinil boj. Kadar bo zopet vzplamtel, bo naletel sovražnik na iznova oboroženo turško armado.

Nastop Amerike.

Hladni smo nasproti nadam, ki jih stavijo dežele sporazuma na nastop Amerike. Izračunali smo, koliko ladjinega prostora rabijo, da prepeljejo novo armado iz Amerike na evropsko celino; koliko tonaže potrebujejo, da se taka armada preživi.

Francija in Anglija

sami komaj preživljati svoji armadi, ne da bi škodili vojnemu gospodarstvu. Po naših dosedanjih uspehih bomo tudi našemu novemu sovražniku kos, o tem smo trdno prepričani. (Odobranje.) Mirno zato s svojimi zavezniki pričakujemo, kako da se bodo razvili vojaški dogodki. (Ponovno odobranje.) Kljub temu vsa srca goreče vprašujejo, koliko časa da bo še trajala vojska.

Se enkrat ne moremo ponuditi mir.

Pečati se moramo zdaj z vprašanjem, ki nas vse zanima. Nemčija ni hotela vojske. Ni jo želela, da osvojuje in da s silo poveča svojo moč. Vojskovala se zato tudi ne bo dalje, če se doseže časten mir, samo za nasilne osvojitve. (Čujte! Čujte! pri socialnih demokratih.) Gre nam v prvi vrsti za to, da, ko smo se uspešno držali, tudi kot taki sklenemo mir. Sedanjí rod in bodoči rodovi naj to dobo vojne preizkušnje ohranja desetletja v zgleden spomin na dobo nečuvane delavnosti in požrtvovalnosti našega naroda. (Živahno odobranje.) V tem duhu se bomo pogajali, kadar bo čas za to. (Odobranje.)

Miru še enkrat ne bomo ponujali. (Pritrdjevanje.) Roka, ki se je svojčas ponudila pošteno in pripravljeno za mir, je segla v praznoto. (Ponovno odobranje.)

Kdaj se bo Nemčija pogajala.

Kadar bomo sklepali mir, moramo v prvi vrsti doseči, da bodo meje Nemčije za

vse čase zavarovane. (Živahno odobravanje.) Potom sporazuma (Pritrjevanje na levi in v središču) in vzravnave življenskih pogojev Nemčije. Mir mora tvoriti temelj trajni spravi narodov (Živahno pritrdjevanje); zabraniti mora nadaljnje sovraštvo med narodi potom gospodarskih zapor; zavarovati nas mora, da se ne bo razvila zveza orožja naših sovražnikov v gospodarsko kljubovalno zvezo proti nam.

V okviru vaše resolucije se more doseči ta smoter po mojem nazoru. (Odobranje.) Če bodo opustili sovražniki svoje osvojevalne pohlepe, če bodo opustili svoje pohlepe, da nas vržejo na tla, in če bodo želeli, da se pogajamo, je cel nemški narod in nemška armada s svojimi voditelji, ki so s temi izjavami zadovoljni (Cujte! Cujte! v središču in na levi) mnenja, da vprašamo sovražnika, ki poizveduje, kaj vam nameravam povedati, ker se hočemo pričeti pošteno in pripravljeni za mir pogajati. (Odobranje.)

Vztrajati!

Dokler se to ne bo zgodilo, moramo mirno in potrpežljivo in hrabro vztrajati. Doba, v kateri zdaj živimo, je glede na prehrano pač najtežavnejša, ki smo jo dozdaj prestali. Mesec julij je bil najhujši, to smo znali. Suša je zadrževala rast. Res je vladala grenka beda, a zaupljivo lahko izjavim, da se bo v kratkem položaj zboljšal in da bo potem zopet mogoče prebivalstvo boljše preskrbeti.

O novi žetvi

nočem nič gotovega izjaviti. To pa že stoji, da bo boljša, kakor je bila lani; računamo na srednjo žetev in da bo krompirjeva letina dobra. Premagali bomo tudi pomanjkanje krme. V treh letih vojske se je dokazalo, da tudi ob slabi letini, kakršna je bila leta 1916., Nemčije sploh ni mogoče izstradati.

Nasprotstvo med mestom in deželo.

Vsled nujnega gospodarstva so se razmere med prebivalci mest in dežele poslabšale. Predvsem moramo skrbeti za to, da morejo kmetje izhajati z nakazanimi jim racijami, tudi za prehrano živine. V tem oziru se je lani grešilo. Mestno prebivalstvo mora pa tudi upoštevati velike težave, ki jih mora v vojnem gospodarstvu pretrpeti kmečki stan. Kmetstvo prebivalstvo ima pa tudi popolnoma umeti, da trpi veliko pomanjkanje delavstva in velika mesta. Eden za drugega naj stori, kar le more in kar je dolžan. To nasprotstvo se mora omiliti, vzravnati, odpraviti.

Parlamentarci na vodilnih mestih.

Ne pričakujte od mene, ki šele pet dni uradujem, da danes podam obširno in popolno izjavo o perečih vprašanjih notranje politike. To pa rečem: Potem, ko je bila izdana najvišja poslanica 11. julija o volilni pravici v Prusiji, samoobsebi umljivo zavzemam njeno stališče. (Živahno odobravanje na levi.) Koristen in potreben je tesnejši stik velikih strank z vlado. Pripravljeni sem, v kolikor je to mogoče, ne da bi se škodovalo zveznemu značaju in ustavnim temeljem države, da vse storim, kar bi to sodelovanje pospešilo. Želim tudi, da postane zaupanje med parlamentom in vlado tesnejše s tem, da se pokličejo na vodilna mesta moške, ki so osebno sposobni za vodilna mesta in ki jim velike stranke ljudskega zastopa popolnoma zaupajo.

Mogoče je seveda vse to le s predpogojem, da se z druge strani pripozna, da se ne bo ustavna pravica državnega vodstva za vodstvo notranje politike omejevala. (Pritrjevanje na desnici.) Nočem, da bi se mi vzelo vodstvo iz rok. (Odobranje.) Na raznih straneh zbornice nemir.

Vozimo se po razburkanem morju, v nevarnih vodah, a naš smoter se nam le sketa pred očmi. Želimo novo, krasno Nemčijo, ne Nemčije, ki bi z močjo svojega orožja delala silo sovražnikom, ne, želimo pravno vodeno, bogaboječo, zvesto, mirno, mogočno Nemčijo, ki jo vsi ljubimo. Za tako Nemčijo krvave in umirajo tam zunaj in tako Nemčijo hočemo priboriti kljubujoč vsem sovražnikom. (Splošno živahno odobravanje.)

Mirovna resolucija.

Po kanclerjevem govoru je poslanec centra Fehrenbach po naročilu centra, socialnih demokratov in napredne ljudske stranke predlagal, naj se odobri mirovna resolucija. Rekel je: S svojo izjavo za mir je današnji dan znamenit za parlament. Parlament soglašja s kanclerjevimi izjavami glede na mir. Zasleduje trajno spravo narodov, ne osvojitve in ne nasilste. Ali se bodo naši sovražniki prepričali, da res pošteno želimo mir? Ne vem, kaj bodo storili, a strast in sovraštvo sta slaba svetovalca. Svarilo se je proti mirovni izjavi, češ, da se bo tolmačila za slabost. Ne dvomim, da se bodo v sovražnem taboru taki glasovi pojavili. A dokazali bomo, da smo pripravljeni udariti in da smo sposobni zmagati. Opozarjal je nato na zasluge bivšega kanclerja. Novemu kanclerju zaupamo.

Scheidemann (soc. dem.) je grajal ti-

ste, ki so psovali bivšega kanclerja, dasi mu je njegova stranka politično nasprotovala, je bilo nasprotno le stvarno. Glede na podmorsko vojsko je rekel: Nihče ni nikdar tajil, da ni podmorski čoln strašno orožje, a o njem se je pričakovalo, da bo končal vojsko še to poletje, a ta nada se je izjalovila. Resnica je, da se ta vojska z vojaškimi sredstvi ne bo mogla končati.

Po daljši razpravi je sprejel državni zbor mirovno resolucijo z 214 proti 116 glasovi; 17 poslancev ni glasovalo.

Vojno kreditno predlogo

je sprejel državni zbor v drugem branju z vsemi glasovi proti glasovom neodvisnih socialnih demokratov. Tretje branje bo jutri, ker so neodvisni socialni demokrati nastopili proti takojšnjemu tretjemu branju predloge.

Kancler v seji zveznega sveta.

Berlin, 19. julija. (Kor. ur.) Pod predsedstvom kanclerja dr. Michaelisa je zboroval zvezni svet. Dr. Michaelis je pozdravil zastopnike zveznih vlad, slavil svojega prednika in izjavil, da bo vladal sporazumno s svojimi vladami upoštevajoč njih ustavne pravice. Bavarski poslanec grof Lerchenfelder se je zahvalil v imenu zveznega sveta in obljubil, da bo kanclerja zvezni svet posebno v teh težkih časih z vso močjo podpiral.

Debata o vojnem nadzorovalnem uradu v ustavnem odseku.

Dunaj, 19. julija. Ustavni odsek poslanske zbornice je razpravljal danes pod predsedstvom dr. Mataja, v navzočnosti notranjega ministra grofa Toggenburga in zastopnika vojnem nadzorovalnega urada. O predlogih poslancev Pittonija in Diamonda glede odstranitve vojnem nadzorovalnega urada.

Poslanec Pittoni je izvajal, da je vojnem nadzorovalni urad v sedanjih sestavi, polnomoči in neodgovornosti nemožne in se mora, ker je v nasprotju s sedanjo ustavo, odstraniti. Vojnom nadzorovalni urad stoji nad vlado. Vsak civilni uradnik, vsak namestnik, da celo ministri se morajo uklanjati pred tem skrivnostnim uradom. Cenura je popolnoma v njegovih rokah. Nečuveno pa je, da pošlje ta urad majorja v parlament, da cenzurira poročila. Vojnom nadzorovalni urad prepoveduje med drugim avstrijskem narodom čitati inozemske časopise in celo uredniki so navezani na naša uradna poročila, ki so se skazala kot zelo nerodna.

Časopise urejujejo pri nas popolnoma nesposobni ljudje, ki informirajo ljudstvo o pravem razpoloženju v državah sporazuma, ki nikakor ni tako rožnato, popolnoma napačno.

Poslanec Diamand je povdarjal, da je vojnem nadzorovalni urad prinesel avstrijski državi več sovražnikov, kot jih naši vojaki morejo uničiti.

Notranji minister grof Toggenburg pojasni sestavo in delovanje vojnem nadzorovalnega urada. Pri vojnem ministertvu obstoji od začetka vojne posebni interministerijalni odbor, h kateremu pripadajo zastopniki skupnih in avstrijskih centralnih narodov. Glavni namen te institucije je preprečiti ogleduštvo, razširjenje vesti in razglasov, ki bi mogli našemu vojnemu vodstvu škodovati. Ravnotako ima ta urad v rokah različne agende, tako glede postopanja s podaniki tujih držav kakor tudi internacije in konfinacije. Odgovornosti glede odredb vojnem-gospodarskega odseka je le delna in zadene le ona ministertva, ki so zastopana v vojnem nadzorovalnem uradu, oziroma, ki odločujejo pri posameznih odredbah.

V vojnem nadzorovalnem uradu so zastopani: zunanje ministertvo, vojnem ministertvo, skupno finančno ministertvo v zadevi Bosne in Hercegovine, avstrijska ministertva: notranje, pravosodno, finančno, železniško in deželnoobrambno. Napačna pa je domneva, da je to kak centralni urad, ker je vsak minister odgovoren za zadeve svojega kabineta. Ravnotako ni vojnem nadzorovalen urad nikak tajeen kabinet in mu niso podrejeni armadni poveljniki.

Govor dr. Kreka.

Poslanec dr. Krek razpravlja o vzroku tega urada. Treba je bilo ustaviti skupno eksekutivno glede na izjemno stanje. To ni bilo mogoče, ker je Ogrska nasprotovala. Zato niso trpele Ogrska, Hrvaška in Slavonija vsled strašnih pojavov internacij in konfinacij. Z Bosno in Hercegovino pa se je godilo ravno tako kot z Avstrijo. Politični organi so smeli odločati samo v naši državni polovici in Bosni in Hercegovini o vprašanjih ustave in vprašanj, ki zadevajo celokupno državo. Nemčija je uredila vprašanje internacij in konfinacij s posebno postavo. V Nemčiji se je nahajalo samo 424 oseb v varnostnem zaporu, med temi 189 radi ogleduštva. Ravnotako je bilo v Nemčiji samo 1053 konfinacij. Nemčija je zvezna država, mi smo pa dvojna država. Dualizem je popolnoma odpovedal ne le v vprašanju prehrane, v vprašanju vojne odškod-

nine, ampak v vseh važnih vprašanjih. Avstrija mora postati zvezna država, da se izpostavlja težkim nevarnostim. Predlagal bi tvorbo posebne pravne podlage glede agend vojnem nadzorovalnega urada. Radi dualizma pa to ni mogoče. Žal, da se mora omejiti parlament tu le na kritiko.

Govorijo nato še poslanci Dnistrinsky, dr. Tertil in dr. Ofner. Nato je bil sprejet Pittonijev predlog. Za poročevalca je izvoljen poslanec Diamand.

Protiofenziva zavezniških čel v Galiciji. — Ruska fronta prebila.

Na ruski fronti je naš sunek čez Kalusz pritegnil nase znatne ruske sile in s tem razbremenil druge odseke, kjer je bilo pričakovati napadov premočnih ruskih čet. Pripomogel je pa ta naš sunek, da se je, kakor je sporočil Hindenburg državnemu kanclerju, zavezniškim četam posrečilo pri Zloczowu prebiti rusko fronto. Večerna uradna poročila nam povedo, da so avstrijske in nemške čete pričele protiofenzivo in da so na široki fronti prebile ruske postojanke. Če bodo sledili temu prebitju podobni dogodki kakor pri Gorlicah, bomo videli.

Berlin, 19. julija. Po tu sem došlih zasebnih poročilih gre z ozirom na Hindenburgovo poročilo dr. Michaelisu za veliko zmago nemško-avstrijskega orožja.

Dunaj, 19. (K. u.) Iz vojnega stana se poroča: Višine pri Nowici, ki obvladujejo prehode čez Lomnico in Kalusz, so Rusi z žrtvepolnimi protinapadi zaman skušali pridobiti zopet nazaj. Severno od Dnjestra do Brodov je bil topniški ogenj živahnejši. Naš ogenj je bil južno od Brzezanov od časa do časa naravnost uničevalen. V razstreljenih ruskih jarkih so avstrijske in nemške napadalne čete ugrabile ujetnike in strojne puške. V Rumuniji so naše patrulje živahno delovale.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 19. julija. Uradno: Južno Kalusza so poizkušali Rusi z močnimi silami vzeti iztrgane jim postojanke. Njih napor so se izjalovili s težkimi izgubami za sovražnika. Severno Dnjestra do Brodov so izvalili uspešni nastopi naskakovalnih čet živahen ogenj s topovi, ki je bil posebno danes zjutraj v nekaterih odsekih zelo živahen. Tudi v Voliniji so avstrijske in nemške naskakovalne čete uspešno nastopale.

Načelnik generalnega štaba.

AVSTRIJSKO VEČERNO POROČILO.

Dunaj, 19. julija zvečer. Vojni tiskovni stan:

Zavezniki so odgovorili na napad Rusov danes zjutraj tako, da smo danes podvzeli v vzhodni Galiciji protiofenzivo in prebili ruske črte vzhodno Zborova in ob zgornjem Seretu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 19. julija. Veliki glavni stan:

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega.

Kakor že več dni, so tudi včeraj južno Dvinskega in Smorgona živahnejše streljali. Severozahodno Lucka in na vzhodnogališki bojni črti smo ob nastopih naskakovalnih čet ujeli veliko ujetnikov; ti nastopi so povzročili, da so močnejše streljali.

Južno Dnjestra so napadli Rusi z močnimi silami višinske postojanke, ki smo jim jih bili iztrgali južno Kalusza. Odbili smo jih povsod s težkimi izgubami za sovražnika. — Med Gozdniimi Karpati in Črnim morjem nobenih večjih bojov.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berlin, 19. julija zvečer. Veliki glavni stan:

Izzvani po ofenzivi, ki jo je podvzela ruska armada na povelje njene vlade kljub njenim zagotovilom o miru, smo pričeli v Galiciji protinapad. Nemški zbori so prebili postojanke Rusov vzhodno Zborova na široki bojni črti.

Namestnik načelnika generalnega štaba: p. l. Ludendorff.

Rusko uradno poročilo.

16. julija. Ob spodnji Lomnici streljanje pušk in topov. Severovzhodno od Kalusza so Nemci 15. julija dopolne srdito napadali in nas skušali vreči čez Lomnico. Slaboten po številu, močan pa po duhu je pešpolk Kinborn, kojega odsek so napadle glavne nemške množice, odbil vse napade. Poveljnik polka Kinborn, podpolkovnik Simonovsky, je bil ranjen. Pod vodstvom hrabrega stotnika, ki je prevzel poveljstvo, je isti polk prešel v ofenzivo in vrgel sovražnika nazaj; zadal mu je izgube in ugrabil ujetnike in strojne puške. Boj na fronti Landestreu—Lodziany—Krasna je trajal cel dan. Po vročem boju so bili Avstrijci prepodeni iz vasi Lodziany in potisnjeni do Lomnice. Nato so pa bile naše čete vsled britiske rezerv, ki jih je sovražnik dobil iz

Rožnatova, kakor tudi vsled visokih izgub častnikov prisiljene, da so se nekoliko umaknile in se na skrajnem vzhodnem koncu vasi Lodziany zbirale. Dne 15. julija smo ujeli 16 častnikov in 900 mož in zaplenili nekaj strojnih pušk. Od 1. do 13. julija smo ugrabili sledeči plen: 834 častnikov, 35.000 mož, 93 težkih in lahkih topov, 28 topov za järke, 403 strojne puške, 44 metalcev min, 45 metalcev bomb, 2 zrakoplova in veliko množino vojnega materiala in ženijskega orožja.

18. julija. Silovit sovražni artiljerijski ogenj pri vasi Potutory, južno od Brzezanov do mesta Halicz. Južno od vasi Nowice in južno od Kalusza so sovražni oddelki po silni artiljerijski pripravi napadli in vzeli neko višino. Naši oddelki so se počasi umaknili na črto reke Bercunica. Uro pozneje je sovražnik vnovič od Nowice sem napadel naše čete, ali sijajni protinapad naše pehote in konjenice je vrgel sovražnika nazaj in zasedli smo zopet omenjeno višino.

Oboroženi nemiri v Petrogradu.

Petrograd, 19. julija. (K. u.) Agentura: Svet delavskih in vojaških odposlancev je imel danes zjutraj sejo z izvršnim odborom sveta kmečkih odposlancev, ki je trajala tri ure. Sklenilo se je izpopolniti že zjutraj razglašeni oklic v odločnih izrazih. V oklicu se opozarja najprej na odstop ministrov kadetov in na skupna posvetovanja odborov delavskih svetov delavcev, vojakov in kmetov, da se kriza hitreje reši. Ta posvetovanja so bila prekinjena vsled demonstracij oboroženih, ki so prišli do tavrške palače, kjer so se člani odborov posvetovali in so te pozvali, naj vzamejo oblast v svoje roke. Ali ravno ti, ki so ponudili oblast, so bili prvi, ki so napadli to oblast.

Rotterdam, 19. julija. Iz Petrograda se poroča: Pred generalštabnim poslopjem in poslopjem glavnega stana carju zvestih čet so se vršile velike revolte. Okoli palače so postavili topove. Ponovno je prišlo med kozaki in vojaki do krvavih spopadov, pri katerih je bilo mnogo ubitih in ranjenih. Uporniki so dobili iz Kronstadta močna ojačenja. Kronstadtski uporniki nosijo zastave z napisom: »Proč z vlado, živela komuna!« V splošni paniki so ljudje tudi plenili. Nemogoče je ugotoviti število mrtvih. Delo v tovarnah počiva.

Petrograd, 19. julija. (Kor. ur.) Zvečer 17. t. m. je pripeljal parnik »Kotlin« in flotilja vlačilnih čolnov mnogo tisoč mornarjev, vojakov, delavcev in delavk iz Kronstadta v Petrograd. Na vogalu Newski Prospekta je kot prejšnja noč počilo nekaj strelav. Neposredno nato so pričele strojne puške slepo streljati. Nastala je splošna panika. Število ranjenih še ni znano. Tudi na Lyteny-Prospekt so streljali.

Petrograd, 19. (K. u.) Reuter: Po pisarnah generalnega štaba in na trgu pred zimsko palačo tabore vladne čete. Postavljeni so topovi. General Polotjev deluje v ozkem stiku s sovražnikom.

London, 19. julija. (K. u.) Reuter javlja iz Petrograda: V glavni urad litovniškega distrikta so privedli včeraj nad 100 ranjenec. Zvečer so srečali uporniki in delavci rdeče garde četo neoboroženih kozakov, na katere so pričeli streljati. Več oseb je bilo ubitih in ranjenih.

Moskva, 19. (K. u.) Reuter: Delavski in vojaški svet je razpravljal o dogodkih v Petrogradu in s 442 proti 242 glasovom sklenil v Moskvi prepovedati vse poulične demonstracije. Maksimalisti, ki so želeli oboroženih demonstracij, so protestirali proti temu, da bi se ovirala udeležba na političnem življenju in so zapustili sejno dvorano.

Nastop čet.

Rotterdam, 19. julija. Oranienburška garnizija koraka proti Petrogradu. Po vojašnicah glavnega mesta se množe zelo resne politične demonstracije.

Vojna sodišča.

Genf, 19. julija. Pariški listi poročajo iz Petrograda: Lepaki po glavnih cestah mesta naznanjajo, da bodo v vojaškem okraju pričela posloovati vojna sodišča.

Upori se širijo.

Rotterdam, 19. julija. »Daily Mail« poroča, da so se vojaški upori razširili iz Petrograda v Moskvo.

Plenitve v Baku.

Amsterdam, 19. 80 vojaških beguncev, ki so skupaj pribežali v Baku, je napadlo arzenal in se preskrbelo z orožjem in municijo. Vlomili so v jetnišnico, kjer so izpustili 60 jetnikov. Tudi ti so je oborožili in prišlo je do velikih plenitev. Vse banke, veletrgovine in stanovanja bogatih ljudi so oplenjena. S pomočjo strojnih pušk se je posrečilo zopet napraviti red. Število mrtvih je veliko.

Odstop ministrov-kadetov.

Lugano, 19. julija. »Secolo« poroča iz Londona: Odstop štirih liberalnih članov ruskega ministertva povzroča tu večje vznemirjenje kot pa oborožene demonstracije v Petrogradu. Vsled demisijske ministertvo-kadetov je prišla začasna vlada v nad vse

težaven položaj. Kerenski izjavlja, da mu je stranka kadetov zasadila bodalce v hrbet v trenutku ofenzive, od katere je za Rusijo vse odvisno.

Amsterdam, 19. julija. (Kor. ur.) »Daily Chronicle« poroča iz Petrograda: Knez Lwow ostane na svojem mestu le pod gotovimi pogoji. Težkoje pri preživljanju prebivalstva naraščajo.

Amsterdam, 19. julija. (Kor. ur.) Železniški minister Nekrasov je izstopil iz stranke kadetov, ker je zapustila vlado. Najbrže se bo sestavil nov socialistični kabinet pod predsedstvom Čeretelija, mogoča pa je tudi vlada socialistov in zmernih liberalcev pod vodstvom kneza Lwowa. Petrograjski proletariat sovraži koalicijsko vlado.

Vlada se preseli v Moskvo?

Petrograd, 19. julija. (Kor. ur.) V izredni seji kabineta se je razmotrivalo o predlogu, da bi se sedežčasne vlade premestil v Moskvo.

Dnevne novice.

+ **Nadvojvoda Maks**, cesarjev brat, je 19. t. m. v poslopju naučnega ministrstva delal državni izpit iz historičnega prava. Nadvojvoda je napravil izpit soglasno z dobrim uspehom.

+ **70 letnico mašništva** bo obhajal 31. julija častni kanonik in dekan v Žužemberku vlč. gospod Mihael Tavčar. Biseromašnik je bil rojen 25. septembra 1823. na Bledu, v mašnika je bil posvečen 31. julija 1847. Na mnoga še leta.

— **Duhovska vest**. Kanonično je bil danes, v petek, umeščen na župnijo Krašnje župnik Adolf Knol.

Naši 17. ti. Z 20. junijem 1917 so bili imenovani praporščakom pri 17. pešpolku »Cesarjevič« sledeči: Praporščakom v rezervi: Aschmann Josip (Ljubljana), Banovec Rud. (Ljubljana), Baran Josip (Ljubljana), Betriani Teodor, Bulovec Slavko, Čehun Franc (Ljubljana), Dereani Ciril, Drovenik Matija (Ljubljana), Foeldes Koloman, Josin Emanuel (Ljubljana), Lukanc Makso pl. Savenburg (Ljubljana), Mahkovec Franc, Skala Zvonko, Šušteršič Viljem, Vrančič Stanko (Ljubljana). — Črnovojniški praporščakom: Dr. Bavdek Josip, Keržič Franc, dr. Omersa Nikolaj, Palovec Makso (Ljubljana).

— **Odlikovan** je bil s rebrnim zaslužnim križcem s krono na traku hrabrostne svetinje narednik g. Mihajlo Osolin, doma iz št. Vida pri Lukovici.

— **Odlikovanje pri visoki gorski stotniji**. Drugič sta bila odlikovana z bronasto hrabrostno svetinjo desetnik Fran Jeglič in pešec Fran Radon. Odlikovani so bili z bronastimi hrabrostnimi svetinjami: desetnik Fran Branc, desetnik Fran Smole, pešci: Fran Rabič, Josip Vilfan, J. Naibauer in Fran Laigner.

— **Iz napačnega strahu pred bombami je zblaznel**. Prevoznik žgane rude Ivan Poženel v Idriji je popravljaj na železniški progi v žgalnici stroj. Naenkrat pa se odne na oddaljeni progi voziček ter neopazno pridreči z vso silo s stroj. Misli, da zopet treskajo sovražne bombe in je pri tej priliki zblaznel. Tekel je kričaje v neki z žaganjem napolnjen zaboj ter se zakopal v žaganju. Le z veliko težavo so ga spravili iz zaboja, toda ostal je blazen.

— **Hrvatske socialiste** bosta zastopala na konferenci v Stockholmu dr. Mijo Radošević in Štefan Turković, ki sta v ta namen že dobila potne liste.

— **Splitski socialni demokratje** prično izdajati svoje glasilo, ki bo izhajalo dvakrat na mesec. List se bo imenoval »Radnička (delavska) volja«. Prva številka izide 5. avgusta.

Primorske novice.

— **Padel je na severnem bojišču enol**. prostovoljec četovodja Markočič Josip, doma iz št. Andreža pri Gorici. Slovenskemu junaku bodi lahka tuja zemlja.

Padel je Franc Mervič, črnovojnik iz Ozeljava pri Gorici, roj. 1877. Služil je pri črnovoj. peš bataljonu št. 180, 1. komp. vojna pošta. Ker so njegovi svojci neznan, se o tem obveščajo o njegovi smrti.

Smrtna kosa. Umrl je v Trstu posestnik in gostilničar Ulrik Čeket. — V Trstu je umrl Martin Semen. — V Trstu je umrl podstražmojster Fran Močnik.

Odmevi majskega dogodka 1. 1915. v Trstu. Ko je tržaško občinstvo ob italijanski napovedi vojne demonstriralo proti zloglasnemu »Piccolo« ter pri tem porušilo in sežgalo njegovo poslopje, je zgorela po naključju tudi neka trgovina, ki se je nahajala v tistem poslopju in ki ni bila v nikaki zvezi z častniškarskim podjetjem. Tržaška zavarovalna družba, pri kateri je bila trdka zavarovana proti požaru, je vsako zahtevo po odškodnini zavrnila, češ, ker škoda vsled pobune ljudstva niso krite po zavarovalnih pogojih s sklenjeno zavarovalno pogodbo. Sedaj se je najvišji sodni dvor s svojo razsodbo postavil na stran zavarovalnice, češ, da zavarovalni prispevek, odmerjeni za normalne čase in razmere ne

odgovarjajo nenavadnim, povečanim nevarnostim, ki nastanejo pod posebnimi razmerami.

Tatovi opleni dve neobljudeni vili v Trstu. Vilo gospoda Rudolfa Steinerja, ravnateljevega namestnika kreditnega zavoda, ležečo v ulici Bellosguardo 4, so v noči od 15. na 16. t. m. vdrli tatovi kljub temu, da prihaja v vilo vsak dan zjutraj in zvečer njegov vrtnar Ivan Vivoda in ponoči pred in po polnoči stražnik varstvene in zapiralne družbe. Ker živi med vojno lastnik na Dunaju, se ni moglo koj dognati, koliko škode so napravili. — Istotako so se neznan zlikovci spravili v vilo odvetnika Luzzatto, tudi iz Trsta odsotnega, v ulici dei Calafai 1. V vilo je prihajala enkrat na teden njegova hči Evgenija Saraval, stanujoča v ulici degli Armeni 12. Tudi tukaj so vse vrgli narobe in odnesli, kar se jim je zdelo vredno. Da jim je šlo delo lažje izpod rok, so si tudi napravili malo južino z živili, ki so jih našli v kuhinji ter pokusili tudi hruske, katere so potrgali z drevesa na vrtu.

Umr je v Budimpešti po težki operaciji trboveljski rudniški velepodjetnik Andrej Šuligoj, rodom Gorican.

Iskreno zahvalo izrekamo begunci, nastanjeni v županstvu Dobrunje pri Ljubljani, g. županu Francu Korbarju za vso veliko ljubav, ki jo izkazuje nasproti nam tekem cele dobe. Bog ga živi mnogo let!

V selu Dergači, Novouzeškega ujezda, gubernija Samara v Rusiji pri dvorniku Romanu Izmajlovič Lapatin se nahaja moj brat France Čuk, pešec 7. peš., 4. stotn., doma iz Gorice. Do lanskega poletja je večkrat pisal, od tedaj pa nimamo nobene vesti več o njem. Svoječasno je moj brat pisal, da se nahaja v selu Dergači in z njim pri istem dvorniku mnogo Primorcev, posebno Goricanov. Obračam se z uljudno prošnjo do svojcev teh ujetnikov, da bi mi blagovolili sporočiti, če dobivajo oni pisma od svojih iz Dergačev in če so jim njihovi morda kaj sporočili o mojem bratu. Posebno tudi, če jim je bilo kaj sporočeno o zdravstvenem stanju naših ujetnikov v Dergačih. Prosim blagohotnih sporočil — poštine prosto — Militärpflege — in se vnaprej iz srca zahvaljujem. Ciril Čuk, k. u. k. Reserve-Spital Nr. 3, Bar. III., Z. 36, Kromež na Moravi.

Iščejo se svojci črnovojnika Ivana Čer-niča, rojenega 1. 1873. pristojnega v Opatjeselo na Krasu, okraj Gorica. Išče jih »Landsturmbezirkskommando št. 27« v Ljubljani. Tja naj se tudi zglašajo. — Išče se Marija Grilanc iz Nabrežine št. 226. Kdor bi kaj vedel o njej, naj sporoči njenemu možu Josipu Grilanc, voj. ujetniku, Selo Vladikino, fabrika Margunova št. 13, Moskva, Rusija, — ali pa Ivana Švagelj, Ponikve, p. Tomaj, Primorsko.

Gospodarske beležke.

Cene za sveže kumare. Deželna vlada razglašala: Pri nadrobni prodaji svežih kumar inozemskega dohoda, to je pri prodaji v množinah pod 10 kilogramov porabnikom, se ne smejo preseči naslednje najvišje cene: Velike kumare (solatne kumare), katerih tehta 5 komadov ali manj 1 kilogram od 19. avgusta v Ljubljani 60 vinarjev, v drugih krajih na Kranjskem 48 vinarjev; od 20. avgusta naprej v Ljubljani 55 vinarjev, drugod 43 vinarjev; velike kumare, katerih tehta 5 do 12 1 kilogram, do 19. avgusta v Ljubljani 70 vinarjev, drugod 58 vinarjev; od 20. avgusta naprej v Ljubljani 65 vinarjev, drugod 53 vinarjev; majhne kumare (vlozne kumare), katerih tehta 12 do 30 1 kilogram, do 19. avgusta v Ljubljani 100 vinarjev, drugod 68 vinarjev; od 20. avgusta naprej v Ljubljani 95 vinarjev, drugod 63 vinarjev; majhne kumare, katerih tehta 30 do 60 1 kilogram, do 19. avgusta v Ljubljani 1 krono 20 vinarjev, drugod 80 vinarjev; od 20. avgusta naprej v Ljubljani 1 krono 15 vinarjev, drugod 75 vinarjev. Sprednje cene se razumevajo za 1 kilogram zdravega, za trg sposobnega blaga. Za kumare iz rastlinjakov ali pikolikumare (kumare, katerih šele nad 60 komadov tehta 1 kilogram) ne veljajo te najvišje cene. Prestopki se kaznujejo.

Cene za marelece. Deželna vlada razglašala: Pri nadrobni prodaji svežih marelc inozemskega dohoda, to je pri prodaji v množinah pod 5 kilogramov porabnikom, se ne smejo preseči naslednje cene: Za marelece prve vrste (brezmadežno sadje brezhibne kakovosti) v Ljubljani 3 krone 40 vinarjev, na Kranjskem razen ljubljanskega mesta 3 krone 28 vinarjev; za marelece druge vrste (srednjeveliko sadje) v Ljubljani 2 kroni 80 vinarjev, drugod 2 kroni 60 vinarjev; za majhne marelece v Ljubljani 2 kroni, drugod 1 krono 84 vinarjev. Te cene se razumevajo za 1 kilogram zdravega za trg sposobnega blaga. Pri prodaji marelc prve vrste, ki niso brezhibne kakovosti, mora se cena za 20 odstotkov znižati. Prestopki se kaznujejo.

Ij Nove najvišje cene za zgodnji krompir. Uradno so se določile za nakup krompirja pri producentu sledeče najvišje cene za zgodnji krompir: suh, prsti očiščen, brez kali, kifelčar po 60 kron, za druge vrste

zgodnjega krompirja po 30 kron za 100 kilogramov. Prekoračenje maksimalnih cen se najstrože kaznuje.

Lesna zadruga v Dolenji vasi pri Ribnici je imela svoj občni zbor. — Zadruga se predvsem bavi z dobavo drv. Blago dobiva od članov in nečlanov. Cilj ji je predvsem, zvezati producenta in konsumenta ter na tak način izločiti faktor, ki je eden izmed glavnih vzrokov draginje — prekupčevalca. Dobavljala je vojaštvu, delavstvu v Ljubljano, našim zavodom v Ljubljano, revnejšim odjemalcem po lastni ceni ali še nižje — v dokaz zahvala I. delavskega konsumnega društva v Ljubljani, Katoliške tiskarne itd. Zadruga si je s poštenim delovanjem dobila ugled, v dokaz premnoga naročila od njenega obstoja. Dobička ne išče, v dokaz, da po enoletnem delovanju pri prometu nad 30.000 K izkazuje komaj 700 kron in tudi ta vsota se glasom soglasnega sklepa občnega zbora porazdeli v dobrodelne namene: Zavodom v št. Vidu nad Ljubljano, pogorelcem v Prigorici, Rdečemu križu, goriškim beguncem, zavodu za slepe vojake. Mnogo članov ne reflektirani na obresti svojih deležev, marveč iste prepušča v dobrodelne namene. Jasno je iz poteka občnega zbora in delovanja odbora, da »Zadruga« z vso vmeno in nesebičnostjo gre za ciljem: zveza konsumenta in producenta — obema v korist, oba pa v varstvo pred oderuhi in oderuštvo. — Na zadrugo prihajajo tudi naročila za razne lesne izdelke: kosišča, grablje, škafe itd. v opomin onim krajem, ki to izdelujejo, da se naj enako združijo v zadrugo, ker smo uverjeni, da še nikoli niso razna gospodarska društva in zadruga imele večjega pomena in bile večje koristi celi splošnosti kot v sedanjem času, ko se vse preizkuša, v koliko je močno in obstoja vredno. — Občni zbor je izrekel zahvalo ustanovitelju in t. č. načelniku deželnemu poslancu K. Škulju.

Tobačne tovarne v Nišu. V Nišu so ustanovili dve novi tobačni tovarni, ki sta že začeli z delom. Predelujejo večinoma macedonski tobak za potrebe domačega prebivalstva.

Tekstilno blago je bilo v Srbiji zaseženo, kakor poročajo »Belgrader Nachrichten«, pri 70 firmah. Cene za perilo, juto, kongresno blago in pletenine je določila prevzemna komisija, med tem ko so cene za drugo zaseženo blago samostojno določali pooblaščen zastopniki bombaznih central. Belgrajski trgovci so bili s cenami popolnoma zadovoljni, ker se je pred vsem šlo za prejšnjo nizkih cenah importirano blago. Vrednost zaseženega blaga znaša po odbitku stroškov in carine 765.000 K. Ker znaša carina 20 do 25 odstotkov vrednosti in so bile cene nekoliko nižje določene kot drugje, se ceni vrednost zaseženega blaga loko Bodimpešta na več kot en milijon kron.

Po svetu.

— **Odpravljeni pogrebi**. Občinski svet v Kraljevih Vinogradih v Pragi je sklenil, da se iz zdravstvenih ozirov smejo vršiti le iz mrtvaških vež oziroma mrtvaških kapelic pogrebi na pokopališčih, ne pa iz stanovanj v mestu.

— **Amnestija v Laških Tirolah** ni zadela veliko oseb; večina za Italijo vnetih ljudi je še pred vojno pobegnila iz dežele. Med pomiloščenci so nekdanji župan in bivši državni poslanec v Tridentu Anton Tombosi, potem zadnji tridentinski župan Zippel, njegov sin odvetniški kandidat dr. Aldo Zippel, deželni poslanec in bivši župan v Kronmetzu grof Martini, ki je bil začetkom vojne poklican k vojakom kot nadporočnik, bil povišan v stotnika, nato pa prišel radi pred vojno izvršenih dejanj pred vojno sodišče, kjer je bil obsojen na osem let ječe. Razen teh je med pomiloščenci komaj še dvanajstotica laških Tirolcev obojega spola.

Ljubljanske novice.

Na Rožniku se bo obhajal v nedeljo praznik sv. Marije Magdalene. Kakor navadno bo ob 9. uri pridiga in slovesna sv. maša; popoldne ob 5. uri pete litanije z blagoslovom. Obakrat darovanje za cerkvene potrebe.

Ij Plemstvo je podelil cesar polkovniku 17. pp. Ludoviku Kneifel s pridevkom »Podberez«.

Ij Odlikovan ljubljanski obrtnik. Za izredno hrabrost pred sovražnikom v zadnjih bojih na planoti Sedmih občin je bil 11. t. m. odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo desetnik domačega pešpolka »Cesarjevič« Fran Reisner, krojaški mojster v Ljubljani.

Ij Razpis služb. Na mestni slovenski deklisli osemrazrednici v Ljubljani je razpisanih pet, na mestni nemški deklisli osemrazrednici pa tri stalne službe, vse zgolj za učiteljice. Prošnje je vlagati do dne 5. avgusta 1917 pri c. kr. mestnem šolskem svetu v Ljubljani.

Ij Kazdelitev mesa na rumene izkaznice A. V soboto, dne 21. julija bo mestna aprovizacija ljubljanska iz svojega skladišča v cerkvi sv. Jožefa razdeljevala od 2. do 3. ure popoldne na rumene izkaznice, zaznamovane s črko A, goveje meso po znižani ceni. Poleg rumene izkaznice A je prinesli s seboj tudi nakaznico za meso.

Ij Razdelitev mesa na rdeče izkaznice A. V soboto, dne 21. julija bo mestna aprovizacija ljubljanska iz svojega skladišča v cerkvi sv. Jožefa razdeljevala od 2. do 3. ure popoldne na rdeče izkaznice, zaznamovane s črko A, goveje meso po znižani ceni. Poleg rdeče izkaznice A je prinesli s seboj tudi nakaznico za meso.

Ij Razdelitev mesa na rumene izkaznice B. V soboto, dne 21. julija bo mestna aprovizacija ljubljanska iz svojega skladišča v cerkvi sv. Jožefa razdeljevala goveje meso po znižani ceni na rumene izkaznice, zaznamovane s črko B. Določa se naslednji red: od 3. do pol 4. ure popoldne št. 1 do 200, od pol 4. do 4. ure št. 201 do 400, od 4. do pol 5. ure št. 401 do 600, od pol 5. do 5. ure št. 601 do 800, od 5. do pol 6. ure št. 801 do 1000, od pol 6. do 6. ure št. 1001 do 1200, od 6. do pol 7. ure št. 1201 do konca. Poleg rumene izkaznice je prinesli s seboj tudi nakaznico za meso, katero so stranke danes prejele pri krušnih komisijah.

Ij Izpiski iz plačilnih nalogov glede odmere davka na vojne dobičke bodo od 23. julija do 11. avgusta 1917 vsakomur na vpogled pri c. kr. davčni administraciji. Tozadnevni natančnejši razglas je nabit na deski na magistratu.

Ij Prodajalci moke se vabijo, da pridejo po nakaznice za moko v ponedeljek 23. julija ob 9. uri v mestno posvetovalnico. Ostanek moke je napovedati v soboto dne 21. julija popoldne.

Ij Izpred mlekarne. Prav pisano je življenje pred mlekarnami. Čakajo večinoma otroci in starejše ženske, semtertja tudi kak brhka kuharica z modernim, belim predpasnikom in najnovejšo frizuro. Čas si krajšajo vsak po svoje. Mladina se zavedajoč se resnih časov, uganja svoje burke, ženske prinese s seboj stolčke in sedé ugi-bajo, kedaj pridejo boljši časi, »moderne« pa se le bolj ozirajo po mimoidočem vojaštvu. Opaziti je med čakajočimi ne le domače, ampak tudi zagorele obraze goriških pregnank, izmed katerih vzbuja pozornost posebno ena, pri kateri se zrcali v pravi luči pridnost goriških rok. Tudi ta prinese s seboj svoj stolček, na katerega se vsede, a ne ozira se okoli, ne klepeče in ne tarna; s seboj prinese slamnate šolne in jih — da ne izgublja dragocenega časa — šiva, dokler ne pride na vrsto. Tako sedaj, pozimi ta »komoditeta« ne bo mogoča.

Ij Jajca je utihotalpljal. Trgovec Franc Račič iz Cerkelj na Dolenjskem je imel legitimacijo za nakup jajc, ki jih je imel pošiljati na mestno aprovizacijo ljubljansko. Sedaj ga je oblast izsledila, da je pošiljal večje množine jajc skrivoma v Brežice na tamošnjega trgovca Matheisa. Okrajno glavarstvo v Krškem je vsled tega Račiča za zadnja utihotalpljena jajca kaznovalo z globo 200 kron, mestna aprovizacija ljubljanska pa mu je odvzela legitimacijo za nakupovanje jajc. Račič je na sumu, da je že dalje časa utihotalpljal jajca in druga živila na Štajersko in Hrvaško. Bržčas se bo imel v kratkem zagovarjati tudi pred sodiščem radi navijanja cen.

Ij Izgubil se je zlat obesek s podobo Marijino v električnem vozu od južnega kolodvora do trgovine Podboj ali od tam do Zaloške ceste št. 7, kamor naj ga prinese pošten najditelj.

Ij Izgubil se je danes popoldne majhen zavitek, v katerem je bil zlat obesek, uhan in prstan. Pošten najditelj naj odda proti nagradi državni policiji.

Boji na zahodu.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 19. julija. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Ruperta Bavarskega.

Na Flanderskem se nadaljuje bitka s topovi. Kljub dežju so se zbrane sile topov podnevi in ponoči borile. Silovite poizvedbe Angležev na obali vzhodno Yperna so se izjalovile pred našimi črtami. — Na bojni črti pri Artois so na več mestih od prekopa La Bassée do južnega brega Scarpe živahno streljali. Jugovzhodno St. Quentin so heške čete po močnem obstreljevanju vzele francosko višinsko postojanko na 1 km široko. Sovražnik nam je prepustil več ujetnikov in strojnih pušk; svoje izgube je pomnožil s protinapadi, ki so se zvečer in zjutraj zrušili brez uspeha pred pridobljenimi jarki.

Bojna skupina nemškega cesarjeviča.

Včeraj so se le malo borili. Le od časa

do časa so se živahneje borili v nekaterih odsekih ob Aisne, v Champagni in na levem bregu Moze. Na Visoki gori je prisilil naš uničevalni ogenj Francoze, da so izpraznili dele tal, ki so jih pred kratkim tam priborili.

V gozdu Avocourt smo pridobili z lastnim napadom dele postojank, ki smo jih prejšnji dan izgubili.

Bojna skupina vojvode Alberta Wirtemberžana.
Nič novega.

NEMSKO VEČERNO POROČILO.

Berlin, 19. julija zvečer. Veliki glavni stan:

Na Flanderskem traja topniška bitka dalje.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Ludendorff.

Franosko uradno poročilo.

17. julija zvečer. V okolici Cerny-Ailles in na Kalifornijski visoki planoti obojestransko artiljerijsko delovanje. V Champagni je sovražnik tekom dneva ponovil svoje napade severno Pöhlberga in se v gotovih delih jarkov, ki smo mu jih bili 14. t. m. vzeli, zopet vgnezdil. V odseku Hochberga, kjer se v osvojenem ozemlju urejamo, se artiljerijski boj ljuto nadaljuje. Na levem bregu Moze se je naše podjetje, katerega smo bili uvedli jutraj v okolici zapadno višine 304, s polnim uspehom razvilo. Po močni artiljerijski pripravi so naše čete krog 6. ure 45 minut jutraj z neodoljivo silo napadle sovražne jarke. Kljub ljuti brambi Nemcev smo v nekaj minutah zopet osvojili jarke, katere je imel sovražnik zasedene od 29. junija; izkoristili smo svoj uspeh še dalje in osvojili zadaj ležeče nemške postojanke na 2500 m dolgi fronti. Na obeh straneh ceste Esnes-Malancourt je padla nemška prva črta, ki je bila posebno skrbno zgrajena za brambo, popolnoma v naše roke. Kmalu nato je bila po trdovratnem boju, v katerem se je občeudovanja vredna smelost naših vojakov posebno izkazala, osvojena tudi druga sovražna črta. Napredovali smo približno 1 km globoko. Svojo črto smo temu primerno potisnili naprej ter poteka sedaj od jugovzhodnega kota avocourtskega gozda do zapadnih pobočij višine 304 ter vodi mimo Camardskega gozda. Več sovražnih napadov tekom popoldneva se je v našem ognju izjalovilo. Nemci so imeli zelo težke izgube. Število prešteti neranjenih ujetnikov znaša 425, med njimi 8 častnikov.

Angleško uradno poročilo.

London, 17. julija. Izboljšali smo naše postojanke vzhodno Monchy. Kljub neugodnemu vremenu so opravila naša letala v zvezi z artiljerijo mnogo uspešnega dela. Včeraj so vrgla naša napadalna letala mnogo bomb na razna vojaško važna mesta za sovražnimi črtami. Na tla smo zbili 9 sovražnih letal. Od naših ne pogrešamo nobenega.

Pred novo italijansko ofenzivo.

Iz Lugana, 17. julija: Italijansko vojno vodstvo — kako tudi francosko — smatra z ozirom na dosedanje uspehe ruske ofenzive in morda zlasti z ozirom na to, da se je ta ofenziva začela sedaj ustavljati, za potrebno, da se uresniči znani načrt splošne ofenzive proti osrednjim državam. Posebni cilji italijanske ofenzive so iz zadnjih Cadornovih poročil tako razvidni, da se zde italijanskim listom komentarji le tu in tam potrebni. »Italia« naglašja posebno točko pri Selu, odkoder naj bi se znova uvedle operacije proti Grmadi. List izraža željo, naj bi vojaški ozir na vseh frontah zmagali nad političnimi.

Vse italijanske čete na bojiščih!

Lugano, 18. julija. »Secolo« javlja: Poslanci Corban, Lapegna in Caplenza so predlagali, naj se nadomesti vojake, ki so že od 1915. v strelskih jarkih, s četami, ki so se nahajale do zdaj v zaledju. Vojni minister je izjavil, da teh čet ni mogoče popolnoma zamenjati. Skrbel pa bo, da bodo prišle še vse čete po vrsti v prvo bojno črto.

Na južnem Balkanu.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 19. julija. Veliki glavni stan: Med Ohrido in Prespo, na Dobrem Polju in na levem bregu Vardarja so živahno streljali.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Ludendorff.

O miru in o vojski.

Nova mirovna nota sv. očeta.

Karlsruhe, 19. julija. »Züricher Post« poroča iz Rima: Vatikanski krogi odločno trde, da bo sv. Oče ob obletnici začetka svetovne vojske objavil novo noto vojskojočim se državam. Nota bo obsegala nove mirovne predloge.

Tisk »Katoliške Tiskarne«.

Četrta zimska vojska.

Zeneva, 19. V armadni komisiji senata je Painleve na vprašanje Clemenceau-a dejal, da zavezniki obveznih sklepov glede četrte zimske vojske še niso storili. Vse dosedanje odredbe za nadaljevanje vojske čez zimo so le priprave za vsak slučaj.

Posvet sporazuma.

Rotterdam, 19. »Daily Chronicle« javlja: Lloyd George se poda na vojni pšvet sporazuma v Pariz.

Za premirje po sporazumu.

Berlin, 19. julija. »Vorwärts« javljajo iz Stockholma: Neki ruski list poziva sporazum, naj kmalu ponudi Nemčiji premirje.

Nizozemce skrbi, da bi se Angleži ne izkricali.

Amsterdam, 18. julija. »Allgemeen Handelsblad« opozarja na pokret Northcliffe časopisje, ki zahteva, naj se Angleži izkrcajo na Nizozemskem.

Razna poročila.

Nedeljsko zborovanje čeških Nemcev.

O tem zborovanju piše »Arbeiter Ztg.« od 19. t. m.: Glavni govornik je bil zdravstveni svetnik dr. Titta, načelnik nemškega narodnega sveta na Češkem. Splošno je v svojem govoru samo zabavljaj na pomilostilni odlok; in ta ni samo šala, da vidijo ti Nemci glavno pridobitev za Nemce v svetovni vojski v tem, da je nekaj čeških porancev zaprtih. Nato je dejal: »Mi imamo sedaj res kaj boljšega opraviti, kakor da govorimo o demokratizaciji občin, okrajev, dežel in države...«

Nepoboljšljiv gospod to, ta dr. Titta.

Iz uvodnika »Nove Preše«.

Čitamo 19. t. m.: Rusko ljudstvo je vrglo carja v nadeji, da bo ta dogodek prinesel mir. Par vrstic pa: Nam se zdi, da se šele sedaj bliža prava revolucija, dočim je bila prejšnja po zlatu in vplivu entente spadena.

Torej: ententa je plačala Ruse, da sklenejo mir! Kdor zna tako logiko, lahko postane »gospod«.

Gospodsk zbornica.

Dunaj, 19. julija. Vojno-gospodarski odsek gosposke zbornice je sprejel postavbo glede zvišanja vzdrževalnine, kot jo je sklenila poslanska zbornica, z 10 proti 6 glasovom. Juridično-politični odsek je sklenil predlagati spremembo nekaterih točk glede vojaškega sodstva.

Izmišljena poročila o nemirih v Berlinu.

Berlin, 19. julija. (K. u.) Zlobne čenče trosijo vesti o nemirih v Berlinu v zvezi s shodi neodvisnih demokratov. Z merodajne strani izvemo, da so te govorice popolnoma izmišljene. Dejstvo je le, da je v torek zvečer na severnem Berlinu po nekem shodu korakalo do 500 oseb pod vodstvom nekega državnega poslanca, ki so kričali, da demonstrirajo. Brez truda jih je razkropila policija.

Nastop ameriške armade.

Geni, 19. Painleve je obvestil zbornico, da velika ameriška armada ne bo nastopila pred poletjem 1918.

Proda se hiša

v dobrem stanju, z vrtom, travniki, njivami in z gozdom. Pol ure od Kranja. Več se izve v Kranju št. 189.

Hišica

z malim vrtom v bližini mesta ali bližnji okolici se kupi. Ponudbe in pogoji prosijo se na upravo »Slovenca« pod »S. K. 1« 1753.

V sredini mesta se išče suho, zračno

skladišče

Ponudbe do 30. t. m. pod »Skladišče« na upravništvo tega lista. 1759

Posestvo v Ljubljani se proda

Kje, pove upravništvo Slovenca pod št. 1737.

Kupijo se že rabljene železne

kape za pilote

(žoki), kakor tudi večja rabljena stiskalnica za grozdje. Ponudbe s ceno pod »Rabljeno 1760« na upravo »Slovenca«.

Kupi se manjša

1751

hiša ali vila

z vrtom v Ljubljani. Cenjene ponudbe na Gizela Darbo, Gosposka ulica 4.

Lesni delavci

so iščejo za takojšnje delo in nastop:

2 uri od železnice v bližini Feldkirchna na Korškem. Delo je v lepem graščinskem gozdu za pripravljanje 4 metre dolgih hlodov (kriljev) in lesa za papirnice nad 2000 metrov. Delo traja do snega in tudi prihodnje leto. Dobra dnevna plača. Za prehrano, ki jo prekrbi občina, dobe delavci še priboljšek od gospodarja. Želi se 4-6 delavcev z nadelavcem, ki razume tudi nemški. Istotako se išče izurjen žagor na prav dobro dvojnato žago na turbino v Feldkirchnu. Nastop takoj. Delo skozi celo leto. Vprašanja na upravo »Slovenca« pod št. 1706 (če-le možno v nemščini).

GEROLD'S
UBER DER
GEROLD'S
ERNSTEIN
SALBE

Srbečilo, potanje, solnčnica, brast, izpuščila, kožni bolezni, etero rane, zdravi hitro in sigurno

iantarsko mazilo

Do umaže in ne diši. Mali lonček 5 K, veliki lonček 5 K, družinski lonček 9 K z navodilom. K temu spada joče jantarsko milo 4 K. — Izdeluje
Gerold Sendor, lekarnar, Nagy Körös st. 31.

Pozor!

Trafikanti, trgovci in peki!

Skoraj še popolnoma nova, **OPRAVA** dobro ohranjena specerijska s puli, predali in stojali za olje in za petrolej se proda. Kje, pove uprava »Slovenca« pod št. 1736, če je znamka za odgovor priložena.

Primerne službe kot hišna

življa

ali služabnica za lažja hišna dela išče pri kaki boljši rodbini, najraje kje na deželi, oseba srednje starosti. Gre tudi za malo plačo. Ponudbe sprejema uprava »Slovenca« pod št. 1765.

Proda se takoj v Pišecah pri Prežicah na Stajerskem za trgovino, gostilno in vsako drugo obrt primerna **hiša** z vsemi gospodarskimi novozidana hiša s skimi poslopji ter ima lepo dvorišče, vrtove in se nahaja ob potoku; v bližini je krasen, novozasajeni vinograd, travnik z večjo množino sadnega drevja, vrt in njive v obsegu ca. 3 oralov za K 40.000.

Posednik: Martin Schwer, Bregana, pošta Jesenice, Dojcnjsko! 1755

V graščini na Puzinah p. Ljubljani sprejmo takoj

DEKLO,

ki se posebno razvemo na rejo kokoši. Plača po dogovoru. 1768

Išče se vojak Franc Terčič

iz Sv. Mihaela 21 pri Šempasu, o katerem ni nikakega glasu že devet mesecev. Nazadnje je bil prameščen k 97. pešpolku. — Kdor kaj ve o njem, se prosí, da sporoči očetu Fran Terčiču, Želodni: 17, p. Dob pri Domžalah. 1752

Preklic

prisilne dražbe premičnin.

Vsled predloga zahtevajoče upnice Hranilnice in posojilnice v Kamniku, E 125/16-6, se prisilna dražba premičnin, ki bi se imela vršiti dne 23. julija 1917 in sledeče dni v vili Louise Praschniker v Mekinah štev. 17, s tem ustavlja, oziroma preklicuje.

C. k. notarski urad v Kamniku kot sodni komisariat,

dne 18. julija 1917. —

1764

Zahvala.

Za obile dokaze iskrenega sočutja povodom prezgodnje smrti našega iskrenoljubljenega, predobrega soproga, oziroma očeta, sina, brata, svaka in strica, gospoda

Rugust Agnola,

trgovca,

izrekamo tem potom našo najprisrčnejšo zahvalo.

Osobito pa se zahvaljujemo darovateljem prekrasnega cvetja, gg. pevcem za tolažeče žalostinke ob hiši, v cerkvi in ob grobnici ter vsem onim, ki so spremili ljubljene pokojnika na njega poslednji poti. 1767

Globoko žalujoči rodbini Agnola in Lapajne.

Graščinsko posestvo naprodaj.

Dobra prihodnost za kapitaliste in podjetništva!

V lepem zdravem kraju, 10 minut od železniške posaje Gradac na Kranjskem, na progi Karlovec — Metlika — Gradac — Ljubljana, v izmeri 256 oralov, vse v enem kosu, od tega prilično

65 oralov rodovitnih njiv, travnikov, vrtov itd.

20 " posekanega gozda za premenitev v polje,

15 " hrastovega, smrekovega, lipovega gozda (do 80 let.)

156 " " " " (od 20 — 40 let.)

Lega: ravnina, višina 130—150 m nad morjem, tla glinasta in ilovnata, primerna za pšenico, koruzo, zelenjavo itd. Zemljišča leže ob dveh dobrih cestah. Velika zidana prav dobro vzdrževana gospodarska poslopja. Močan grad, enonadstropen, zidan na štiri vogale, s 4 stolpi, v obsegu nad 200 metrov z 32 prostori za stanovanje in mnogimi drugimi prostori, primernimi za vsako podjetje. Pri gradu je vlastni mlin na 6 tečajev ob stalni vodi, ki nikdar ne zamrzne; dalje se more uvesti električna naprava za žago, opekarno, tovarno peči, lončarskih izdelkov in druga podjetja. Na zemljišču se morejo urediti apnenice, ker se nahaja prve vrste kristalizovani apnenec za izvrstno apno, ki se more na stotine vagonov prodati za visoke cene.

Istotako se nahaja material za spomenike in za krasne podstavke, kot spomenike, plošče itd., ker po ugledenju ima podobo prima marmorja. Lastno lovišče. — Lastna cerkev — Dolgov ni. — Ponudbe na upravo graščine Krupa, p. Gradac, Belakrajna. 1766

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

Odgovorni urednik Mihael Moškerc.